

การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพ
ในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
Community-based learning management curriculum to enhance the
local career skills on the development of fruit wine and fruit jam at
Ban Wiang Haeng School under the Chiang Mai Primary Educational
Service Area Office 3

รัตติกาล ปันดอน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: rattikan54902@gmail.com

เสกชัย ชมภูษ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: sekchai@northcm.ac.th

สังวาล วังแจ่ม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: sungw_edq@yahoo.co.th

Rattikan Pandon

Student, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

Sekchai Chumponuch

Lecturer, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

Sangwan Wangcham

Lecturer, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

รับเข้า : 1 มีนาคม 2566 แก้ไข : 22 มีนาคม 2566 ตอรับ : 22 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.สำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร 2.เพื่อสร้างตรวจสอบคุณภาพ 3.ทดลองใช้ และ 4.ประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแขงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร แบบประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของเนื้อหา/เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความสอดคล้องของหลักสูตร ทุกประเด็นมีความสอดคล้องกัน ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านผลงานทักษะอาชีพและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ทักษะอาชีพ ไวน์ผลไม้และแยมผลไม้

Abstract

The Objective of this research were to 1.explore the need for curriculum development to 2.establish, monitor, 3.test, and 4.evaluate the use of community-based learning management curriculum to enhance the local career skills on the development of fruit wine and fruit jam at Ban Wiang Haeng School under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3. The population consisted of 68 Pratom Suksa 6/1 students, parents, administrators, teachers, educational personnel, school committees, and local wisdom teachers. The tools used were curriculum development

needs surveys, appropriateness assessments, curriculum composition consistency assessments, learning management plans, and curriculum satisfaction assessments. The data were analyzed by arithmetic averages, standard deviations, and content analysis.

The results of the research revealed that the curriculum development needs of students, parents, and local wisdom teachers were at the highest level. The needs of administrators, teachers, educational personnel and the school committees were at a high level. The curriculum structure consisted of the curriculum destination, content structure/ learning time, learning standards, expected learning outcomes, learning content, learning management practices, course descriptions, media/learning resources, assessment and measurement, quality assessment, curriculum propriety, the overall average was at a high level, and the consistency of the curriculum, all issues were consistent. The results of the curriculum trial showed that the performance skills, career skills, and learning achievement were at the excellent level. The overall curriculum satisfaction assessment was at the highest level.

Keywords: Community-Based Learning Management Curriculum, Career Skills, Fruit Wine and Fruit Jam

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีจุดประสงค์จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขได้ บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล หลักสูตรแกนกลางของประเทศจึงเป็นกรอบทิศทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีมาตรฐานเป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษา ต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และพลโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3-8) การพัฒนา

หลักสูตรได้ถูกต้องชัดเจนสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม สภาพปัจจุบันซึ่งโลกได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทุกด้านทั้งในด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทำให้หลักสูตรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน บทบาทให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการแข่งขันในประชาคมโลกมากยิ่งขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร การศึกษาของชาติซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้าง คนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญามีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 7 ระบุว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และในวรรคที่สองของมาตรานี้ระบุว่า ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554: 123)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เกี่ยวกับการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะในการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยี สารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน อันจะนำการเรียนรู้สามารถช่วยเหลือตนเองพึ่งตนเองได้ เพราะเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างความร่วมมือและแข่งขัน ระดับสากลในของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3-8)

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงแหง กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา กล่าวคือ การดำเนินจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น มีข้อสรุปจากการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเข้าประเมินโรงเรียน เมื่อวันที่ 7 - 9 เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ไว้ว่า ในชุมชนบ้านเวียงแหงมีจุดเด่นหลายประการ โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ หลากหลายสามารถนำมาพัฒนาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สรรหาภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เรียนรู้ ตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนบ้านเวียงแหงสามารถจัดการศึกษา

เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน โดยศักยภาพของชุมชนที่มีอยู่แบ่งปันช่วยเหลือ จัดการศึกษาให้นักเรียน เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัวชุมชนที่อาศัยอยู่ โดยการที่ชุมชนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพของชุมชนท้องถิ่นตนเอง ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจท้องถิ่น ความผูกพันและความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น (แผนปฏิบัติการของโรงเรียนบ้านเวียงแหง พ.ศ.2565)

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะอาชีพ เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่และร่วมกันสืบทอดให้กับคนรุ่นหลัง รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษและถิ่นกำเนิดของตน และร่วมกันพัฒนาให้เป็นที่รู้จักต่อไป

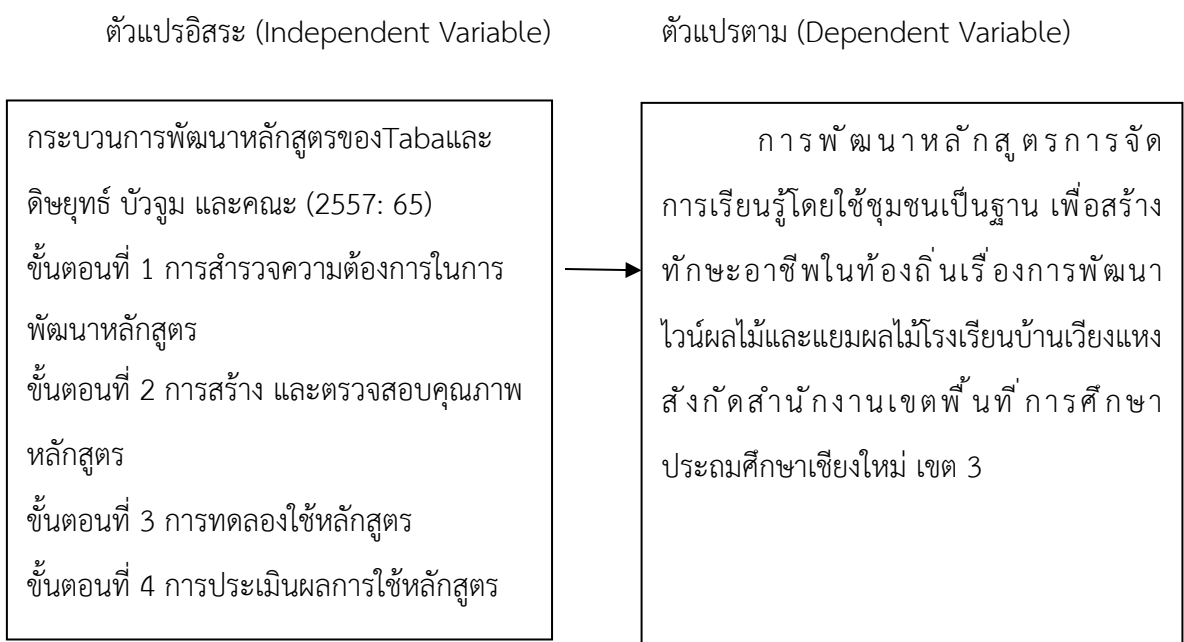
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
4. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร (Taba, 1962: 456-459) อ้างถึงใน พิจิตรา ธงพานิช (2561: 1-2) และดิษยุทธิ์ บัวจุม และคณะ (2557: 65) ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้หลักสูตร นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียน บ้านเวียงแหง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง รวม 29 คน ผู้บริหาร และครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 39 คน รวม 68 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไร่ผลไม้และแปรรูปผลไม้ ประกอบด้วย

ผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 29 คน ผู้ปกครอง 29 คน กรรมการสถานศึกษาจำนวน 5 คนและครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 คน รวม 68 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของหลักสูตรฯ ประกอบด้วย อาจารย์ในมหาวิทยาลัย 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รวม 3 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 คน ผู้ปกครอง 29 คน และนักเรียน 29 รวม 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถาม สำหรับนักเรียน สำหรับผู้ปกครองนักเรียน สำหรับผู้บริหาร/ครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

2. แบบสนทนากลุ่ม เพื่อสำรวจองค์ประกอบของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3. แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

4. แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

5. แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานและเทคโนโลยี เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้

7. แบบประเมินผลงานนักเรียน

8. แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน

9. แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับนักเรียน ฉบับผู้ปกครอง และฉบับครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความชัดเจนและเหมาะสม ดังนี้

1. การทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบสอบถาม เรื่องความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแบบประเมินความพึงพอใจการใช้หลักสูตร ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คนทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยเทคนิค IOC (Index of Item-objective Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 97)

โดยมีการกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ ดังนี้

- + 1 หมายถึง คำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ
- 1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน จากโรงเรียนบ้านนมน และโรงเรียนบ้านกงลม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าแอลฟาตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ความต้องการฯ เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามความเหมาะสมของหลักสูตร เท่ากับ 0.89 และแบบประเมินความพึงพอใจเท่ากับ 0.97

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรต่อไป

สถิติที่ใช้

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการประเมินความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	ระดับความต้องการ		
		μ	σ	แปลผล
1	นักเรียน	4.55	0.68	มากที่สุด
2	ผู้ปกครองนักเรียน	4.65	0.57	มากที่สุด
3	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.08	0.72	มาก
4	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.28	0.68	มาก
5	ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.65	0.27	มากที่สุด
โดยรวม		4.44	0.58	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผู้ปกครองนักเรียนและด้านครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.65$) รองลงมาคือ ด้านนักเรียน ($\mu = 4.55$) และด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) ตามลำดับ ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 4.08$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) องค์ประกอบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ที่	ประเด็นความสอดคล้อง	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	สอดคล้อง
1	สภาพปัญหากับจุดหมายของหลักสูตร	0.67	สอดคล้อง
2	จุดหมายของหลักสูตรเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3	มาตรฐานการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	1.00	สอดคล้อง
4	จุดหมายของหลักสูตรกับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
5	เนื้อหาของหลักสูตรกับแนวการจัดการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
6	เนื้อหาของหลักสูตรกับสื่อการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
7	โครงสร้างของเนื้อหากับเวลาเรียน	1.00	สอดคล้อง
8	กิจกรรมการเรียนรู้กับวิธีการประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
9	สื่อการเรียนรู้กับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
10	คำอธิบายรายวิชากับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
โดยรวม		0.97	สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความความสอดคล้อง ของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 องค์ประกอบของหลักสูตรทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรโดยรวม 0.97

การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยการนำคะแนนจากการประเมินผลเทียบกับเกณฑ์ในคู่มือการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนบ้านเวียงแขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 3 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวม

การประเมินผลการเรียน	ผลการประเมิน			ระดับคุณภาพ (ดีเยี่ยม ดีมาก)
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละนักเรียนผ่านเกณฑ์	
1.ทักษะการปฏิบัติงาน	4	3.83	100	ดีเยี่ยม
2.ผลงานทักษะอาชีพ	4	3.81	100	ดีเยี่ยม
3.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10	8.43	100	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ย 3.83 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม ด้านผลงานทักษะอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 3.81 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 8.43 นักเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม ตามลำดับ

ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ที่	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
1	นักเรียน	4.66	0.58	มากที่สุด
2	ผู้ปกครองนักเรียน	4.65	0.59	มากที่สุด
3	ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.78	0.18	มากที่สุด
	โดยรวม	4.69	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไฉนผลไม้และแยมผลไม้ โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 4.78$) รองลงมา คือ ด้านนักเรียนมีความพึงพอใจ ($\mu = 4.66$) และ ด้านผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$) ทุกด้านตามลำดับ

อภิปรายผล

การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น พบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ผู้ปกครองนักเรียน และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำไฉนผลไม้และแยมผลไม้ โดยการปฏิบัติจริง ต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนอาชีพไฉนผลไม้และแยมผลไม้ โดยวัดทักษะ การปฏิบัติงาน และนักเรียนต้องการให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอาหาร สอนทำไฉนผลไม้และแยมผลไม้ให้นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรอด ชาดิยานนท์(2561:บทคัดย่อ) ที่ได้รับการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรบูรณาการ โดยเน้น โครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร้ดินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย แนวคิด หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา เวลาเรียน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา กุลนภาดล และคณะ (2559:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อทักษะอาชีพและการดำรงชีพของนักเรียน ประกอบด้วย ภูมิหลัง เช่น ความสามารถ ของบิดามารดา การตัดสินใจของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูการทำตามกฎกติกาของสังคม ความคาดหวัง ของพ่อแม่ ดังนั้นการทำความเข้าใจกับบิดามารดาถือแนวทางการส่งเสริมศักยภาพเด็กตามสภาพจริง จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่สำคัญในการสร้างแนวทางในการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองและหน่วยงานท้องถิ่นต่าง ๆ ควรมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียน/เยาวชนที่ชัดเจน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น และการตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกประเด็นมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนมีความเหมาะสม การกำหนดสื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และประเด็นหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมา ชนวงษ์ (2564:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม

การทดลองใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น โดยประเมินผลการเรียนของนักเรียน 3 ด้านคือ 1) ประเมินทักษะการปฏิบัติงานระหว่างเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน 2) ประเมินผลงานเรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ ของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินผลงานของนักเรียน 3) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น ด้านทักษะการปฏิบัติงานด้านผลงานทักษะอาชีพและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา แซ่ลิ้ว (2560:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักศึกษาในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ A

การประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น พบว่าค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะอาชีพ และส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่า และเห็นความสำคัญของงานและอาชีพสุจริต นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลงานตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ มีความพึงพอใจต่อการวัดผลการเรียนตามหลักสูตรโดยประเมินผลงาน เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ มีความพึงพอใจต่อการกำหนดผลการเรียนรู้อตามหลักสูตร เรื่องการพัฒนาไวน์ผลไม้และแยมผลไม้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎานิส ช่วยบำรุง(2564:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การถนอมอาหารจากผลไม้ท้องถิ่นจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาไวน์และแยมจากลูกหม่อนเวียงแหง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า

1. สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรโดยกำหนดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา สามารถปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และเวลาเรียนให้เหมาะสม และเป็นไปได้กับสภาพบริบทของชุมชน
2. สถานศึกษาควรปรับโครงสร้างหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียนและสามารถนำไปสอนแบบบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ ได้
3. สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในของท้องถิ่นตนเอง
4. สถานศึกษาควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลผลิตจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีความหลากหลาย และสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาหลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของคนในชุมชนบ้านเวียงแหงเพื่อที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น ให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป
2. ควรทำวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาชุดประจำชนเผ่าในอำเภอเวียงแหง
3. ควรทำวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่อง งานหัตถกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- เกษมา ชนะวงศ์. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จันทร์หา แซ่ลิ้ว. (2560). การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (ACTIVE LEARNING) ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย. .งานวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ชฎานิศ ช่วยบำรุง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การถนอมอาหารจากผลไม้ท้องถิ่น จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดิษยุทธิ์ บัวจุม และคณะ (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างความสนใจและทักษะในอาชีพท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านพะเนงวิทยา. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรอด ขาดิยานนท์. (2561). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องการปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิจิตรา ธงพานิช. (2561). การพัฒนาแบบจำลอง NPU Model: เพื่อส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้. Silpakorn Educational Research Journal, 10(1), 61-71.
- เพ็ญนภา กุลนาคดล และคณะ. (2559). การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน. มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ : อาร์แอนด์ ปรินทร์.